

نگاهی گذرا به:

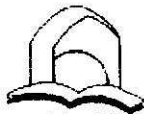
سه عمل عبادی پیامبر ﷺ

وضو، سجده و جمع بین دو نماز در یک وقت

با تکیه بر منابع اهل سنت

محمد کبیر رضایی بهسودی

مرتبشماره: رضایی بهسودی، محمد کبیر، ۱۳۵۳.
عنوان و نام پدید آورنده: سه عمل عبادی پیامبر (ص). محمد کبیر رضایی
مشخصات نشر: قم: دارالتفسیر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص.
وضعیت فهرست نویسی: جیا
موضوع: وهو
موضوع: سجده
موضوع: نماز - سبع بین اوقات
موضوع: سنت نبوی
رده بندی کنگره: ۱۸۵/۵۵۵/۹ ص ۱/۱۳۹۳
رده بندی دبی: ۲۹۷/۵۵۱
نمابر کتابخانه ملی: ۳۷۶

انتشارات دارالتفسیر

قم - خیابان معلم - میدان روح الله تلفن: ۳۷۷۴۴۲۱۱۲ تلفکس: ۳۷۷۴۱۶۲۱

نگاهی گذرا به سه عمل پیامبر ﷺ

وضو، سجده و جمع بین دو نماز در یک وقت
با تکیه بر منابع اهل سنت

مؤلف: محمد کبیر رضایی بهسودی

چاپخانه: نینوا (۱۳۹۳/۵۰۱)

سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۴/اول

پست الکترونیک: Rezayee_kabir@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۵-۴۴۵-۷

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ است

مراکز پخش:

۱. همراه: ۰۹۱۹۱۵۰۶۷۹۴

۲. کابل: چنداول - سرک مسجد جعفریه:

کتابفروشی بهسودی: ۰۷۹۹۱۰۶۷۶۲

کتابفروشی رضایی: ۰۷۷۲۲۱۴۴۱۷

فهرست مطالب

مقدمه ۷

فصل اول: وضو

الف) وضو در قرآن ۱۳
برداشت‌های مختلف از آیه ۱۴
۱. کیفیت شستن دست‌ها ۱۵
جواب ۱۵
۲. مسح سر، قسمتی از آن یا تمامش؟ ۱۷
جواب ۱۸
۳. مسح پاها، یا شستن آنها؟ ۱۸
جواب ۱۸
خلاصه ۱۹
ب) وضوی پیامبر ﷺ ۲۲
زمان پیدایش اختلاف در وضو ۲۸
عوامل پیدایش اختلاف ۳۳
۱. سلطه‌ها و حکومت‌ها ۳۳
۲. اجتهاد در مقابل نص ۳۶
الف) اجتهادات ابوبکر در مقابل نص قرآن و گفتار پیامبر ﷺ ۳۷
ب) اجتهادات عمر در مقابل صریح قرآن و گفتار پیامبر ﷺ ۳۹
ج) اجتهادات عثمان در مقابل صریح قرآن و گفتار پیامبر ﷺ ۴۲
نتیجه‌گیری: ۴۴

فصل دوم: سجده

بر چه چیزی باید سجده کرد؟ ۴۶

۱. قرآن و سجده بر زمین ۴۷
۲. پیامبر ﷺ و سجده بر زمین ۴۹
 - (الف) شهادت شاهدان عینی از سجده پیامبر اکرم ﷺ بر زمین ۵۱
 - (ب) نهی پیامبر ﷺ از سجده بر غیر زمین ۵۵
 - (ج) تعلیم دادن پیامبر ﷺ سجده بر زمین را برای دیگران ۵۶
 - (د) استفاده پیامبر ﷺ از حصیر برای سجده ۵۷
۳. خلفا و سجده بر زمین ۵۸
 - (الف) ابوبکر و سجده بر زمین و نهی از غیر آن ۵۸
 - (ب) عمر و سجده بر زمین ۵۹
 - (ج) عثمان و سجده بر زمین ۶۱
 - (د) علی علیه السلام و سجده بر زمین ۶۲
۴. صحابه و سجده بر زمین ۶۲
۵. تابعین و سجده بر زمین ۶۴
۶. رسول خدا ﷺ و تأیید اولین مهر نماز ۶۷
۷. بزرگان اهل سنت و استفاده از مهر ۷۰
 - نتیجه گیری ۷۲
- بررسی دو دسته از روایات سجده بر غیر زمین ۷۳
 - روایات سجده بر لباس ۷۴
 - جواب ۷۴
 - روایت سجده بر گوشه‌ی عمامه ۷۷
 - جواب ۷۷
- توجیهات نامقبول ۷۸

نتیجه گیری ۸۰

فصل سوم: جمع بین دو نماز در یک وقت

قرآن کریم و جمع بین نمازها ۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جمع بین دو نماز بدون عذر ۸۹

خبرهای راویان معروف از این عمل پیامبر صلی الله علیه و آله ۸۹

(۱) عبدالله بن عباس ۹۰

(۲) جابر بن عبدالله انصاری ۹۲

(۳) عبدالله بن عمر ۹۴

(۴) ابوهریره ۹۴

(۵) عبدالله بن مسعود ۹۵

(۶) عایشه ۹۶

(۷) انس بن مالک ۹۷

آسان گیری، هدف پیامبر صلی الله علیه و آله از جمع بین دو نماز ۹۸

پایه ریزی دین اسلام بر آسان گیری ۱۰۱

جذب حداکثری با جمع بین دو نماز ۱۰۵

نتیجه گیری ۱۰۷

فهرست منابع ۱۰۸

مقدمه

یکی از نیازهای مهم جامعه بشریت، مخصوصاً جامعه اسلامی، برای رسیدن به سعادت و خوشبختی داشتن الگو، اسوه و سرمشق است. قرآن کریم به این نیازمندی صحنه گذاشته و الگوها و سرمشقهایی را در همه زمینه‌ها از جمله در امور عبادی، برای مسلمانان معرفی نموده است.

ما مسلمانان، خدای تعالی را بی‌نهایت سپاسگزاریم که بر ما مَنّت نهاد و پیامبر گرامی اسلام ﷺ، حضرت ختمی مرتبت، پیامبر نور و رحمت، سرور کائنات و اشرف مخلوقات را برای ما الگو و سرمشق، اسوه و قدوه، و مرجعی برای حل و فصل اختلافات معرفی و دستورات و منهیاتش را لازم الاجراء و واجب الاتباع قرار داد.

در مورد اسوه بودن پیامبر ﷺ فرمود:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾^۱

مسلماناً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود

مرجعیت آن حضرت برای حل و فصل اختلافات مسلمانان این گونه

بیان فرمود:

﴿فَإِنْ تَارَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾^۲

هر گاه در چیزی نزاع داشتید آن را به خدا و پیامبر بازگردانید (و از آنها داوری بطلبید)

متابعت از رسول خدا ﷺ واجب قرار داد:

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾^۱

آنچه را رسول خدا برای شما آورده بگیرید (و اجرا کنید) و از آنچه نهی کرده خودداری نمایید
وجود الگو و سرمشق بزرگی چون پیامبر اکرم ﷺ، وسیله‌ی مؤثر و
حجت و راهنمای خوبی است برای وحدت و یکرنگی مسلمانان در تمام
زمینه‌ها از جمله در امور عبادی مثل نماز.

به نظر می‌رسد اختلاف‌ها و دوگانگی‌هایی که در نماز و برخی
مقدمات آن (وضو) و بعضی افعال آن (سجده) مشاهده می‌شود، از توجه
نکردن به ندای قرآن و عدم الگوگیری از «قول»، «فعل» و «تقریر» پیامبر
گرامی اسلام ﷺ که همان «سنت» را تشکیل می‌دهد، ناشی شده است. در
حالی که آن حضرت همانند بیان قرآن، خودش را در خصوص نماز، در
موارد مختلف، الگو معرفی کرد و فرمود:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصَلِّي»^۲

نماز بخوانید همان طوری که من نماز می‌خوانم.

در این مجموعه سیره‌ی عملی پیامبر اکرم ﷺ در سه عمل عبادی
«وضو»، «سجده» و «جمع بین دو نماز در یک وقت» جهت آشنایی آنانی
که با رفتار آن حضرت در این خصوص آگاهی ندارند، مورد بازنگری قرار
گرفته است، تا باشد با تأسی به اسوه بی‌نظیر و اقتدا به قدوه بی‌همتا و

۱. حشر/۷.

۲. الامام الشافعی، المستند، بیروت: دار الکتب العلمیه، بی‌تا، ص ۵۵؛ علی بن عمر الدار قطنی، سنن الدار قطنی،
تحقیق: مجدی بن منصور بن سید الشوری، بیروت: دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۷هـ.ق. ص ۳۸۰؛ احمد بن الحسین
بیهقی، السنن الکبری، بیروت: دار الفکر، بی‌تا، ج ۲، ص ۳۴۵ و...

الگوگیری از الگوی بی‌مثال، حضرت محمد مصطفی ﷺ، اختلاف و دوگانگی از جوامع اسلامی در تمام زمینه‌ها، مخصوصاً در اعمال عبادی، رخت بر بندد و نماز در حالی که به یک جهت و با یک انگیزه خوانده می‌شود، یک گونه و با شکل واحد نیز خوانده شود. انشاء الله.

بدین وسیله از پدر و مادرم که برایم زحمات زیادی را در راستای فراگیری علوم اسلامی و معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) متحمل شدند، و همچنین از اساتید بزرگوارم نهایت تقدیر و تشکر می‌نمایم.

تدوین این اثر که در سالروز ولادت سراسر نور و برکت رحمت للعالمین پیامبر خاتم النبیین ﷺ پایان پذیرفت، ثوابش به روح مطهر و مقدس آن پیام آور خوبی‌ها و نیکی‌ها اهدا می‌گردد. امید است که این بضاعت مزجات را از حقیر بپذیرند و در دنیا از عنایتش و از آخرت از شفاعتش بهره‌مند گردم.

محمد کبیر رضایی بهسودی

قم المقدسه

هفدهم ربیع الاول ۱۴۳۶ هـ.ق.